

Anastassija Matina: “Me armastame Eestimaad!”

Foto isiklikust arhiivist

Kui mu tuttavad Peterburist küsisid, kes olen oma rahvuselt, siis pani see mind kimbatusse. Arvan, et sama tunneksid paljud teisedki täna Eestis elavad vene noored. Ühest küljest määrab rahvuse kodukeel; järelikult – oleme venelased. Või siiski mitte?

ANASTASSIJA MATINA

Keskerakonna noortekogu liige, Põhja-Tallinn

Eestis elab paljudest eri rahvustest inimesi, kes peavad vene keelt oma emakeeleks.

Kui aga lähtuda vanemate rahvusest, siis siin üles kasvanud venekeelsed lapsed ei pea Venemaad ega ka näiteks Ukrainat oma kodumaaks.

Teisest küljest, kuigi siin elavad vene noored nimetavad Eestit oma koduks, ei määra see veel nende rahvust.

Tundlik küsimus

Tegu on venelaste jaoks üsna keerulise ja tundliku küsimusega, sest nad ei suuda anda sellele selget vastust. Viimaste küsitluste kohaselt tundis veidi vähem kui pool küsitletud vene noortest raskusi enese identiteedi määratlemisel.

Enda jaoks olen sellele küsimusele vastuse leidnud.

Olen Eesti venelane – ametlikult sellist rahvust ei ole küll olemas, kuid *de facto* just nõnda kutsuvad ennast peaaegu kõik mu Eestis elavad sõbrad ja tuttavad.

Loe edasi lk 4

OLEN EESTI VENELANE: Just nii määratleb ennast noor ja kaunis Anastassija, kes arutleb oma elu esimeses kirjutises Kesknädalale väga tundlike teemade üle.

Vene noorte identiteediotsingud, eneseleidmise raske tee, toimetulek nii majanduslikus kui ka poliitilises tähenduses, ning isegi hakkamasaamine eestlaste kättemaksuhimuga 50 anneksiooniga aastast – miks tahab Eesti nuhelda vanemate patud laste kaela? Need lapsed jäävad ju ometi Eestimaale, ja kui neil on siin hea elada, on ka põlisrahval ju turvalisem. Täna leht kirjutab suurelt jaolt nn vene asjast Eestis.

Loe lk 3!

Edgar
Savisaar

annab
eksklu-
siivse
intervjuu
spetsiaal-
selt Kesk-
nädalale!

Loe lk 3!

Lasteaiad Tallinnale tänulikud

4. aprillil oli pealinn Vene Kultuurikeskuses Tallinna lasteaedu hõlmanud projekti „Kasside Boogie“ pidulik lõpetamine – laulufestivali „Loomad – meie sõbrad“ lõppkontsert.

Projekt sai alguse 2007. aastal ja toimis edukalt Kesklinna linnaosas neljal aastal. Kuna vastukajad on ikka olnud äärmiselt positiivsed ja huvi ettevõetu vastu suur, otsustasime nüüd kaasata projekti kogu linna lasteaedade 5–7aastased.

EDA MAASIK

Tallinna Kiisupere lasteaia õpetaja, MTÜ Kasside Boogie projektijuht

Projekti „Kasside Boogie“ eesmärkideks on integreerida eri rahvustest lapsi, mõjutada last tunda vastutust oma lem-

miklooma heaolu pärast, anda muusikaliselt ja kunstiliselt andekatele lastele enese-teostusvõimalusi jne.

Mullu ja tänava toimusid selle projekti raames ühisjoonistamine teemal „Loomad ja keskkond“ koos paremate tööde ülelinnalise näitusega ning lauluvõistluse „Loomad

– meie sõbrad“ eelvoorud linnaosades.

Statistika rahvusgruppide kaupa kahjuks puudub, kuid aruannetest on näha, et osavõtjaid oli umbes võrdselt nii eesti- kui ka venekeelsete laste osas. Lauluvõistluse eelvoorus hakkas silma Põhja-Tallinna ja Lasnamäe vene lasteaiaõpetajate suur soov osaleda – lapsed olid võistluseks põhjalikult ette valmistatud nii laulu ja liikumise kui ka kostüümide poolest.

Loe edasi lk 7

Juhtkiri

Poliitilise politseiga emakeelse hariduse vastu

MIHHAİL KÕLVART
Tallinna abilinnapea

Kedagi enam ammugi ei üllata, et Eestis jälitatakse opositsioonipoliitikut. Kui sel viisil ei õnnestu algatada kriminaal- või korrupsiooniskandaali, on meediaskandaali-mull igatahes kindlustatud. Selline olukord ohustab mitte niivõrd Keskerakonna, kui võrd meie õigusriigi mainet. Tähendab see ju, et praegu Eestis võib inimene osutada tagakiusatavaks oma poliitiliste veendumuste tõttu.

Minuga juhtunu puhul tõestavad riigivõimu esindajad seda varjatult kaitsepolitsei aastaraamatus ja sellega kaasnevates kommentaarides.

Kaitsepolitseiameti peadirektor Raivo Aeg tunnistas ise aastaraamatu esitlusele, et Mihhail Kõlvart kasutab oma põhiseaduslikke õigusi ja vabadusi ega ole nende kasutamisel läinud üle piiri. Samas aga väitis ta: kaitsepolitsei teab, et Mihhail Kõlvart väga aktiivselt suunab tegevust seaduse mittetäitmise suhtes, erinevaid ühendusi luues, lapsevanemaid ja õpilasi koondades, ka poliitilist sõnumit väljendades.

Tuleb välja, et ühelt poolt andis kaitsepolitsei juht mõista, et minu teod on täielikus vastavuses meie riigi seaduste ja põhiseadusliku korraga, teisest küljest on minu poliitilised vaated kellegi seisukohtadega vastuolus, mistõttu osutungi tagakiusatavaks. Pole mõtet rääkida süütuse presumptsioonist, kuid tahaksin tutvuda dokumentidega, kus on öeldud, millise kriminaalaja raames mind jälitatakse ning millal on selleks välja antud vastav luba.

KESKMÕTE: Venekeelse vähemuse võimalus saada emakeelset haridust on kogu Eesti riigi, mitte ainult venekeelse kogukonna huvides.

Meie ühiskonnas annab end tunda teinegi ohtlik tendents – vaenlase kuvandi loomine ja nõiajaht. Mitte ainult kollase ajakirjanduse esindajad, vaid ka riigiametnikud kahjuks lähtuvad väärast loogikast: kui poliitik toetab emakeelse (antud juhul venekeelse) hariduse säilitamist, siis on ta eesti keele õppimise vastu. See aga on nende silmis juba Eesti riikluse vastane tegevus ja järelikult on konkreetne poliitik Kremli agent. Tavainimese puhul see ahel lüheneb, jõudes lihtviisilise väiteni: kui tahad vene keeles õppida, siis oledki Kremli agent!

Ühtaegu ma ei väsi kordamast seda, mida eestikeelne meedia ei taha kuulda võtta: venekeelse vähemuse võimalus saada emakeelset haridust on eelkõige kogu Eesti riigi, mitte ainult venekeelse kogukonna huvides. Oleme ju huvitatud, et Eestis oleks rohkem haritud noori, sõltumata sellest, mis keeles nad õpivad. Me tahame, et nad armastaksid oma kodumaad ega põgeneks siit.

Või oleme hoopiski huvitatud sellest, et piirata elanikkonna ühe osa pääsu hariduse juurde ning sellega soodustada tema marginaliseerumist? Olgu veelkord öeldud: venekeelne haridus sugugi ei välista mõningate ainete õpetamist eesti keeles, rääkimata juba otseselt riigikeele kui sellise õppimisest. Eesti keele põhjaliku omandamise vajalikkust mõistavad kõik.

Ikka ja jälle esitan nii eesti kui ka vene keeles küsimuse: miks reaalinimes andekas laps, kellel pole keelelist annet, ei või õppida füüsikat ja matemaatikat oma emakeeles? Miks selle asemel, et talle seda võimaldada ning samas panna teda selgeks õppima riigikeelt, peame ta ilma jätma gümnaasiumiharidusest?

Eeldatavasti võivad kesk- ja vanemaerialistel inimestel ning samuti nendel, kes on veidi kursis ajaloo, tekkida kurvastavad paralleelid Eestis tänapäeval toimuva ja minevikus olnu vahel. Neil pole meelest läinud teisitimõttele poliitiline tagakiusamine, sisevaenlaste kuvandi loomine ning selle seostamine väljamõeldud välisvaenlastega, meedia ideoloogiline kitsarinnalisus eriteenistuste sekkumine poliitikasse.

Ma juba kahetsen, et laenasin Vene saatkonna esindajale lugemiseks eesti koolide ajalooõpikuid. Oleksin vist pidanud need andma lugeda kaitsepolitsei kõrgetele ametnikele? Ajalugu on ju õpetlik.

KESKNÄDAL

Address: 10130 Tallinn, Toom-Rüütli 3/5
Tellimine ja levi: 6 177 717

Peatoimetaja Urmi Reinde urmi@kesknadal.ee 6 274 583
Uudistejuht Indrek Veiserik indrek@kesknadal.ee 6 274 571
Toimetaja Tiit Maksim tiit@kesknadal.ee 6 274 573

Toimetuse käsikirja ei tagasta. Kesknädalas ilmunud artiklid väljendavad nende autorite arvamust, mis ei pruugi kokku langeda toimetuse omaga.

Levi AS Express Post ja AS Eesti Post.
Lehte kirjastab MTÜ Vaba Ajakirjandus

NÄDALA NUPUD

Vastus Allikmaale: ERR on ikka küll reformierakondlik!

Margus Allikmaa (pildil) tagasisalimine Rahvusringhäälingu etteotsa meenutas NLKP KK poliitbüroo brežnevlike aegu – kuigi konkurs oli avalik, ei tihanud keegi oma kandidatuuri tema vastu üles seada. Ju oli siis stsenaarium juba kõigile ette teada. Niisamuti pole ka oravate viimastel kongressidel keegi julunud kandideerida peorava vastu. Ka presidendi valimine meie „üdinu demokraatlikus“ riigis planeeriti üheainsa kandidaadiga, kui Keskerakond poleks Indrek Tarandit Ilvesele vastu seadnud.

„Aktuaalses Kaameras“ andis Allikmaa teada, et väide, justkui oleks Rahvusringhääling reformierakondliku kuvandiga, on tühipaljas. „Tuleks välja öelda, kus see kuvand välja paistab?“ prahvatas ta nähtava pahameelega.

Aga palun! Need, kes juhtusid vaatama 8. aprillil „Prillitoosi“, võisid sealt reformikuvandi üles leida otsimatagi. Oma hea sõbranna, reformierakondlasest Harju maavanema Ülle Rajasalu sõnul pole „Prillitoosi“ juhtiv Reet Linna Reformierakonna liige, kuid on neid alati toetanud. „Ta on seda ka avalikult välja öelnud. Meie valimiskampaaniates on ta esinenud. Meil on temaga väga hea suhe,“ kinnitas Rajasalu 2006. aastal Õhtulehes. Nüüd oli Linna ülestõusmispühade-aegsesse saatesse kutsunud Katrin

Karisma, reformierakondlase 2000. aastast. Tema saates olemist põhjendati sellega, et kuna 2012. aasta on Euroopas aktiivse vananemise ja põlvkondadevahelise solidaarsuse aasta, valiti Karisma hea tahte saadikuks. Viisakas vestlus ja oma uhke villa esitlus Kloogal koos basseini ja luksuslike eluruumide näitamisega muutus reformierakondlanna Karisma varjatult eneseeksponerimiseks. Jutt libises koogiküpsetamiselt jm neutraalteemadelt ka erakonnaelule. Karisma teatas, et Reformierakonda astus ta seepärast, et usub – tasuta lõunaid ei ole, keegi sulle mitte midagi niisama ei anna.

Linna uuris küll, mida konkreetset püüab Katrin Karisma teha hea tahte saadikuna, kuid Karisma raporteeris reformierakondlikult: ta püüab midagi korda saata isikliku eeskujuga. „See on nagu laste kasvatamine,“ teadustas ta. Teiste sõnadega, ta ei kavatsegi mitte midagi teha abivajajate heaks! Küll aga saab ta terve aasta koguda endale ja Reformierakonnale poliitilist kapitali. Nii ongi tavatelevaatajatel raske mõista, kas Reformierakond on ERR-i nägu või vastupidi. Isegi pensionäride saates saame näha vaid kudrutavaid reformiprouasid, kes ei väsi kiitmast oma isiklikku heaolu Eesti riigis.

Justiitsroima tagamaad

Jälitustegevuse algusest sai üheksa kuud ning Keskerakonna kontori puistamisest ja teatud kirjavahetuse leidmisest sai kolm kuud mööda, aga uurimine ei edene ikkagi. Nüüd oli hea leida uurimise lõpetamiseks põhjus Riigikogu liikme puutumatus karmistamisest selmet häbige tunnustada justiitsroima läbikukkumist.

Toimepandud justiitsroimal on aga hoopis tõsisemad tagamaad. Nagu terasemad poliitikakommenteerijad märgivad, hämmastas esimesena avalikkust Reformierakonna riigikogulase, aga teisalt kõrge õiguskorüfee ja endise Euroopa kohtuniku Rait Maruste seisukohavõtt Eesti Päevalehes, kus ta mäletatavasti arutles: „Ja veel – üks asi on otsida läbi füüsilisest isikust erakonna peasekretäri kodu, teine asi on läbi otsida riigi suurima opositsioonierakonna kogu keskkontor. Massiivne ja jõuline politseioperatsioon suhteliselt lahja ametliku kahtlustuse pinnalt opositsioonierakonna suhtes võib kergesti näida „Valgevene tegemisenä“. See sobitub raskesti Eesti kui demokraatliku õigus-

riigi kuvandiga (eelöeldud ei tule mõista, et ma õigustan seni teadaolevat kahtlustusejärgset teguviisi, jutt on muust).“

Kuid otsigem asjade lähteid! Siseminister Ken-Marti Vaheri initsiatiivil viidi vahetult enne viimaseid Riigikogu valimisi jälitustegevusse muudatus Riigikogu liikme puutumatus äravõtmisest, mille taastamiseks õiguskantsler Indrek Tederi initsiatiivil praegu seaduseelnõu menetlusse võeti. Et ka Riigikogu on manipuleeritav, seda tõestab ilmekalt Vaheri muudatus läbimine Riigikogu valimiseelse tähelepanematus situatsioonis.

Paraku hoitakse avalikkust sellest Vaheri manipulatsioonist info-sulust. Ja kus oli president Ilves siis, kui ta ebaseadusliku seaduse välja kuulutas? Selle seaduse väljakuulutamise oli poliitiline ettemaks, mis pidi garanteerima talle tagasivalituse saamise. Ansip omakorda „õnnistas“ seda omalt poolt Ilvese ennetähtaegse seadmisega sügiseste presidendivalimiste kandidaadiks.

Saaremaa keskerakondlasi juhivad Jaanika Rikko

Nädalavahetusel toimunud Keskerakonna Saaremaa piirkonna erakorralise aastakonverentsi delegaadid valisid piirkonna uueks esimeheks erakonnast lahkunud Kalle Laaneti asemele Jaanika Rikko (pildil).

Rikko ütles, et peab oma esmaseks töösihiks korraldada tulemust kohalikel valimistel.

„Loomulikult seame kursi valimistele ja hakkame mõtlema nimekirjade koostamisele. Nii nagu iga piirkond, peame ka meie olema igati toeks ja abiks erakonna juhtidele.“ rääkis Rikko. Kuna aastakonverents toimus rahvakalendri järgi künnipäeval, lisis

Rikko, et nüüd hakatakse Saaremaal kündma uut ja värsket Keskerakonna vagu.

„Võtsime vastu ka avalduse, milles soovitame erakonnast lahkunutel lahkuda ka valitavatelt ametikohtadelt – Riigikogust ja Euroopa Parlamendist. Leiame, et eetikast ja õiglusest rääkijad peavad end selles esmalt tõestama,“ arvas Rikko.

Aseesimeesteks valiti Tõnis Kipper ja Astrid Sepp. Juhatusse kuuluvad nüüd Mart Mäeker, Lea Kuldsepp, Klemet Vaha, Reena Tolmik, Vassel Müürisepp, Enno Kolter ja Arnold Lokna.

HIIBUSE NÄDAL

Kes on karu teenrid

Edgar Savisaare intervjuu Kesknädalale

Viimasel ajal on vähemalt kaks ajakirjanikku kirjutanud, et kapo olevat Savisaarele „lähedal“, aga ei sõandavat teda puutuda, sest kardetakse kaotada Eesti kui demokraatliku riigi mainet Lääne-Euroopa silmis. Mida võiks tähendada, et „kapo on lähedal“? Võib-olla mõnede teenistuste mõjuagendid üritavad mind survestada. See, mida nad räägivad, on otsene hoiatus ja üleskutse loobuda oma valijate huvide kaitsmisest ning keskenduda enda kaitsmisele. See ongi Reformierakonna ja teda teenindava poliitilise poliitise eesmärk. Tegelikult on see sarjast „Korduma kippuvad ähvardused“, mis aga jäävadki korduma, sest need ei mõju meile, eriti pärast tihtsuse taastamist Keskerakonnas.

Need, kes parteist ära läksid, lubavad Postimehe sõnul luua uue valimisliidu „Keskdemokraadid“ ja tulla Teiega kohalikel valimistel konkureerima. Kas näete selles ohtu?

See on Reformierakonna ideoloogi Rain Rosimannuse ammune unistus – luua niisugune valimisliit, mis küll ise viie protsendi barjääri ei ületaks ja linnavolikokku sisse ei saaks, aga võtaks Keskerakonnalt ära piisavalt hääli ja takistaks meil saamast absoluutset enamust pealinnas. Mäletan kahtesid valimisi, kus valimisliiduga tuldi välja meie oma partei lähedastest ringkondadest, aga mõlemal korral läks asi untsu. Kui „Keskdemokraadid“ ainukeseks programmiks on liit Savisaare vastu, siis ma ei näe

Nad ei anna meile andeks seda, kuidas me mõtleme. Meid ahistatakse meie eestimeelsuse pärast.

neil mingit šanssi. Savisaare vastased parteid on juba paigas, nende valijaid ei kasva kusagilt juurde. Uutel Savisaare-vastastel ei ole ruumi. See nišš on hõivatud. Sama häda on ka Reformierakonnaga; kogu nende programm Tallinnas on Savisaare mahavõtmise, nende linna-peakandidaat Valdo Randpere ei oskagi midagi muud rääkida, kui et Savisaar tuleb kukutada. Selle jutuga nad pealinnas hääli ei võta. Mis puutub nendes, kes Keskerakonnast välja astusid, siis kogu selles seltskonnas on ainult üks subjekt – Ain Seppik. Jälgin huviga, mis on tema järgmine käik. Kas tõesti toob ta kohalikel valimistel võitluse Tallinna pärast Inara

Luigase Võrumaalt, Lembit Kaljuvee Virumaalt ja Kalle Laaneti Saaremaalt? See meenutab mulle Eduard Vilde kirjeldust, kuidas Anija mehed ähvardasid tulla Tallinnat võitma ja mis sellest välja tuli.

Ennustatakse, et Keskerakonnaga läheb sama õnnelt nagu Rahvaliiduga. Kas peate seda tõenäoseks?
Ärge looge endale illusioone. Kui meiega läheb nagu Rahvaliiduga, siis järgnevalt juhtub sotsidega nagu meiega. Kes on järjekorras pärast seda? Reformierakond kardab, et nemad on pärast sotse. Kardab õigusega. Eriteenistused ja ametkonnad on poliitikutel üle pea kasvanud, sellest saavad aru mitte ainult advokaadid, vaid ka laiem ringkond.

1934. aastal toetasid sotsid Pätsi ja Laidoneri, sest uskusid, et saavad nii jagu oma konkurentidest vapsidest. Nad ei osanud ette kujutada, et pärast vapside hävitamist võetakse ka nemad ette.

Millest saab järeldada, et kapo on Teie vastu pööratud?

Ega see ei olegi kapo; need on nõrgad inimesed, kes peavad tähtsaks mis tahes ülemusele kannuseid teenida. Mõnele neist on kapo lihtsalt lähemale jõudnud kui minule. Inimesed on enamasti head, aga mõnikord nõrgad. Selliseid võtteid, nagu praeguses poliit-tehnoloogias ja eriteenistustes, kasutati juba antiikajal Sokratese ja tema kaaslaste vastu.

Mulle räägitakse, et kohtumisel eriteenistuste juhtidega küsib Ilves nende käest noomivalt: kas Savisaar on ikka veel poliitikas? Ja üks kapo kaastöötaja soovitas mulle ise, et ma Ansipiga „ära lepiksin“, sest muidu ei saavat nemad midagi teha, kuna käsk on antud Savisaar poliitikast välja tõrjuda. Ohtlik on see, kui kapo ja prokuratuuri ametnikud hakkavad aru saama, et opositsiooni survestamise arvel on võimalik teenida, ja päris hästi.

Mis te arvate, kuidas juhtus, et Raivo Aeg sai nii äkki endale kindralipagunid? Kuigi veel mõni aeg enne seda räägiti, et neid lähemal ajal ühelgi ohvitseril oodata pole. Aeg peab mulle tänulik olema ja mind eluag hea sõnaga meeles pidama. Ta betoneeris mind IRL-i valimiskampaania vundamenti, kindlustas niimoodi selle partei valimistulemused ja sai ka poliitikutelt väärilise autasu.

Mida Te siis neile teinud olete, et nad andeks ei anna?
Nad ei anna meile andeks seda, kuidas me mõtleme. Meid ahistatakse meie eestimeelsuse pärast. Valitseva-

TEGUS LINNAPEA: Tallinna linnapea Edgar Savisaar kohtus Soome-visitidil Helsingi linnapea Jussi Pajuneniga, et teha kokkuvõtteid koostööst ja kavandada edasisi tegevusi. Savisaar esitas Pajunenile kutse külastada Tallinna. Kuna Budapesti linnapea Istvan Tarlos on lubanud tulla Tallinna vastuvisiidile augustis Birgitta festivali ajal, aitab ettepanek kutsuda samaks ajaks külla ka Helsingi linnapea taaselistada soomeugrilike riikide pealinnade vahelist kolmepoolset koostööd. Foto Raepress

tele parteidele ja nende omanikele sobib, et Eesti on tööjõudu eksportiv riik. Meie ei ole sellega nõus. Valitsevad parteid ei ole huvitatud Eesti rahvuslikust kapitalist ega selle akumulatsioonist. Meie oleme huvitatud. Meil on teistsugune poliitika, ja seda meile ei antagi andeks. Mulle on nalja teinud valitsusse trügijate jutud; nad ütlevad, et tahavad võimule, aga jätavad vastamata küsimusele, millist poliitikat nad valitsuses ellu viiksid. Näiteks sotse võetakse alati hea meelega reformistide valitsusse, sest nad on seal ikka parempoolset poliitikat ellu viinud. Pärnoja müüs Eesti Raudtee, Virkus – Tallinna Vee enamusaksid, ja Padar kärpis omavalitsuste eelarved.

Kas praegune valitsuskolitsioon ja nende ametnikkond saavad teist jagu?

See on küsimus: kas nad saavad Eestist jagu? 78 aastat tagasi – 1934. aastal sai poliitiline poliitise Eesti riigist jagu. Nad arvasid end olevat riigi tugisamm, tegelikult aga hävitasid seda riiki. Kui meil ei oleks eelnevaid kogemusi ja kui me ei oleks Euroopa Liidu ning Euroopa Nõukogu liikmed, siis oleks Eestis juba ammu diktatuuri-võim. Õnneks on ka teistsuguseid näiteid – nagu Slovakkia, mille pealinn Bratislava linnapeaga ma just tutvavaks sain. Nende rahvas ärkas ja nad võitsid parlamendis ena-

uudised, mis on nagu daamibrauning mandritevaheliste rakettide vastu.

Hiljuti võrdlesite ühes kirjutises Elmar Seppa vene tuntud ärimhe Hodorkovskiga. Kas see polnud liiast?

Puhtal kujul Hodorkovskiga võrreldav on meil Toomas Annus, vähemal määral ka Oliver Kruuda. Annuselt on võetud tervis, äritegemise asemel käib ta kohtus. Kes selle üle võib rõõmustada? Võib-olla ainult tema ehitajast konkurent ja poliitikaga „õigel poolel“ tihedalt seotud Toomas Luman? Mis puutub Elmar Seppa, siis kui ta oleks lihtsalt raha tasku ajanud, poleks suure tõenäosusega teda mitte keegi puudutanud. Aga tema süü oli selles, et ta efektiivselt korraldas opositsiooni ajalehe kirjastamist. See oli tema surmapapp.

Olete kogu intervjuu vältel olnud liiga pessimistlik! Aga on ka midagi head – ennustati ju meie rahvaarvu suurt langust, aga näe, kui toredaid tulemusi andis rahvaloendus!

See oli tõesti parim uudis, et kümne aastaga mingit kõneväärt rahvaarvu langust ei olegi olnud. Ainult ma ei saa aru, miks siis on vaja koole kinni panna, miks poed ära kaovad, miks maal pole enam erasektori teenuseid? Ja ometi väidavad rahvaloenduse tulemused, et maa on inimesi täis nagu varemgi.

See oli tõesti parim uudis, et kümne aastaga mingit kõneväärt rahvaarvu langust ei olegi olnud. Ainult ma ei saa aru, miks siis koole on vaja kinni panna, miks poed ära kaovad, miks maal pole enam erasektori teenuseid?

See väide võiks olla usutav, kui samal ajal linnad kasvaksid. Peale Tallinna ei kasva aga ükski linn. Oleme tagasi Brežnevi ajast, kus kõrvad kuulsid ühte, aga silmad nägid teist. Ning pole olemas isegi enam Ameerika Häält, kust tõtt teada saada. Järeldus on lihtne – kui elu maal on kadunud, kuid linnad ei ole kasvanud, siis järelikult inimesed lahkuvad riigist, õelgu rahvaloendajad mida tahes. Liiga sageli elame virtuaalses e-riigis. Vaatasin mõni aeg tagasi, kui Siim Kallas ja Toomas Hendrik Ilves avasid uhket Koidula piiripunkti. Tegelikult oli see tühilask suurusega üle miljardi krooni, sest juba enne avamist oli

teada, et veterinaarpiiripunkt loomade vastuvõtuks viidi Venemaa poolel Petserimaalt üle Ivangorodi. Tahaks loota, et sama ei juhtu Rail Balticaga. Projekt eeldab, et Soomest hakkab päevas tulema lõuna poole vähemalt seitse kaubarongi koosseisu, aga kui te vaatate, kuidas põhjanaabrid arendavad raudteeühendust Peterburi – Helsingi – Stockholmi vahel, siis võib teile tekkida küsimus: kust tulevad kaubavood, mis seda Rail Balticat ülal hakkavad pidama?

Kas arvate, et enne valimisi tuuakse jälle välja rahvuslik kaart, tõstetakse teise kohtu mõni mälestussammas või lammutatakse Vene tank, ja rahvas jooksebki parempoolsete poolt hääletama?
Mitte alati ja igavesti. Näiteks Prantsuse presidenti Nicolas Sarkozy'd ei päästa ka rahvuslik argument, kuigi ta viimasel ajal on püüdnud seda igati kasutada. Kui meedia on tasakaalus, siis pole võimalik inimesi lollitada. Eestis on muidugi olukord keerulisem, aga ma ei arva, et Pronkssõdur jätab Ansipi igaveseks ajaks võimule.

Ja lõpuks, kas Sisekaitseakadeemia üleviimist Ida-Virumaale tuleks toetada?

Igal juhul tugevdab see Eesti julgeolekut rohkem kui Eesti Rahva Muuseumi või Kunstiakadeemia ehitamine mis tahes kohas. Kui olin peaminister, siis rajasime piirivalvekoolid algul Remnikule ja seejärel Narva-Jõesuusse. Hiljem viidi need

5 aastat pronksiöödest

Meie vene noored tahavad Eestit armastada

Algus esilehel

Oma maailmatunnetuselt erinevad Eestis elavad venekeelsed noored nii venemaalastest kui ka eestlastest. Siinkohal ei saa rääkida täiesti uue mentaliteedi tekkest. Oleme midagi pärinud Venemaalt ja midagi üle võtnud Eestilt. Kuid mulle tundub, et meie, Eesti venelased, kaldume rohkem lääneliku maailmavaate poole, kui võrrelda meie eakaaslastega Venes. On üldteada, et keel on iga rahvuskultuuri alus.

Selge see, et kui sõidan Venemaal, siis räägin seal vene keeles, kuid Venes saavad kõik kohe aru, et tulen Baltimaadest.

Kuidas? Ilma et me sellele mõtleks, pakume suhtlemisel kohalike noortega välja, et võiks minna „v kauplus“, sest seal on parasjagu „hullud päevad“, mis tähendab, et seal on „ribi“ ja „kanakints“ müügil soodushinnaga. Märkamatu kasutame sageli oma kõnes kahe keele sümbioosi.

Riigipiiri ületame eestlastena

Suurem osa Eestis elavaid vene noori ei tunnetata eesti kultuuri samavõrd hästi kui eestlased, kuid samas nad ei tunne end ka üdini venelastena.

Enda kogemuste põhjal võin öelda: ainult Eestis olen ma venelane, riigipiiri ületades muutun aga kohe eestlaseks.

Küsimusele, mis Eesti vene noortele muret teeb, vastaksin järgmist. Esiteks, läbikukkunud integratsiooni poliitika.

Teiseks, ebamäärased tulevikuperspektiivid pärast keskhariduse omandamist. Oht mitte leida endale rakendust juba oma elutee alguses. Ning viimaks – narkomaania ja alkoholi tarvitamise kasv noorte hulgas.

Need on probleemid, millega meie põlvkond peab intensiivselt tegelema hakkama, selleks et midagi muuta. Noorte käes on riigi tulevik ja pole tähtis, mis keelt me räägime. Peamine on, et me siiralt armastame oma kodumaad!

Anastassija Matina

Ülal: RASKE ÕPPESEL, KERGE LAHINGUS: Keskerakonna noortekogu korraldab oma venekeelsetele liikmetele sageli integratsiooni soodustavaid ja silmaringi arendavaid loenguid jm üritusi. Esiplaanil Riigikogu liige Olga Sõtnik. Kõrval: Viis aastat tagasi Eesti parempoolse valitsuse poolt suunatud jõhker venelastele püha monumendi eemaldamine kesklinnast surnuaeda ei ole sammaldanud lilleviijate rada leinava sõduri juurde. Arhiivifotod

Lauristin: Kutsume lõimunud inimesi poliitikasse ja meediasaadetesse!

Hiljuti esitleti ühiskonna integratsiooni 2011. aasta monitooringu tulemusi. Sellist uuringut viiakse läbi alates 2000. aastast ja viimati näitas see nii head kui ka halba. 20. märtsi Postimees kirjutas, et ühest küljest on lõimumisprotsess toonud kaasa edukaid muulasi, teisalt aga Pronksiöö-eelne optimism taastunud ei ole ja muulased kinnistuvad järjest enam oma elukeskkonnas välja kujunenud maailmavaatele.

Tartu Ülikooli professor Marju Lauristin ütles uuringut kommenteerides: põhiline saadud sõnum oli see, et tuleb lõpetada rääkimine vene kogukonnast kui mingist tervikust. Lauristini väitel võib monitooringust järeldada, et tegu on hoopis väga tugeva diferentseerumisega, ja see on lõimumisprotsessi tulemus.

Postimehe reporter Oliver Kund kirjutab, et uuring näitab viit erinevat lõimunute gruppi:

* A-klaster: edukalt lõimunud, hea keeleoskusega, majanduslikult ja ühiskondlikult integreerunud noored inimesed.

* B-klaster: nn venekeelsed Eesti patrioodid, kes on näinud vaeva kodakondsuse saamisega ning suhtuvad Eestisse positiivselt.

* C-klaster: tekitab kõige rohkem muret. Siin on hästi eesti keelt oskavad inimesed, kes on Eesti riigi suhtes kriitilised. Nad tahavad sageli siit lahkuda ja on kriitilised reformide suhtes. Lauristin lisab C-klasteri inimeste kohta, et uuring on nüüd tõestanud – eestikeelsus ja identiteet ei ole üksüheselt seotud, mis tähendab, et keeleoskus ei tähenda integreerumist.

* D-klaster: vähelõimunud; kehv keeleoskus, madalal järjel toimetulek.

* E-klaster: passiivsed, kodakondsuseta ja lõimumata, üldjuhul vanemad inimesed.

„See, et ligi pool siinsetest muulastest on vähelõimunud, näitab, et tunne, nagu oleks integratsioonipoliitikas kõik olnud positiivne, on petlik. See on kristalliseerumine. Mida me peale hakkame?“ küsib Lauristin. Tema sõnul süveneb oht, et klasterid taastoodavad iseend ja muulaste olukord ei parane. Selle vältimiseks tegid teadlased uuringut kuulunud riigikogulastele ja ametnikele hulga ettepanekuid.

„On selge, et A-klaster ei ole lõimumispoliitika probleem. Ta vajab hoopis muud – eneseteostus- ja kaasamisvõimalust,“ nii rääkis Lauristin. „Näiteks võiks selliseid inimesi kasutada kõneisikuna, kutsuda debattidele ja raadiosaadetesse. Neile tuleb leida arene misvõimalus vabaihendustes ja poliitikas, võimaldada neil olla kõneisikud nii vene- kui ka eestikeelse meediaruumis.“

Vähemintegreerunute tarvis pakkus Lauristin mitut lahendust. Muu hulgas oli ta kriitiline koolihariduse suhtes, sest peale eestikeelsele õppele üleminekut tuleks koolides ikkagi ka kasvutada. Lauristini hinnangul praeguse riigikorralduse juures napib neid, kes probleemiga tegeleks – Eestis puudub rahvastikuminister ja probleemid hajuvad eri ministereeriumide vahel. Ta arvas, et paremat koostööd võiksid teha koolid, ülikoolid ja kohalikud omavalitsused, samuti tuleks Riigikogus luua alaline integratsioonipoliitika komisjon.

Lauristin

Keskerakond soovis lihtsustada kodakondsuse saamist

Riigikogus oli 3. aprillil esimesel lugemisel Keskerakonna fraktsiooni algatatud kodakondsuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (165 SE).

Algatajate sõnul oli eelnõu peamine eesmärk lihtsustada Eesti kodakondsuse andmist Eestis sündinud lastele, kellel vähemalt üks vanem on tunnustatud kodakondsuseta isikuks, ja tingimusel, et nende laste vanemad on elanud Eestis pikaajalise elaniku elamisloa alusel. Samuti sooviti likvideerida olukord, kus alates 1. aprillist 1995. aastast ei saa lugeda Eesti kodakondsuse omandanuks isikut, kellele on alusetult välja antud Eesti kodaniku dokument, kuid kes ei ole esitanud valeandmeid ega võltsitud dokumente.

Kodakondsuse seadusesse sooviti lisada säte, mille kohaselt üle 65-aastased kodakondsusetaotlejad vabastatakse eesti keele eksami sooritamisest. Põhiseaduskomisjoni ettepanekul lükati nimetatud eelnõu esimesel lugemisel tagasi. Selle ettepaneku poolt hääletas 49 ja vastu 34 Riigikogu liiget. Seega langes eelnõu menetlusest välja.

Riigikogu pressitalitus, Margit Liivoja

Noortevolikogu soovib erahuvikoolide pearaha taastamist

Tallinna noortevolikogu pöördus Tallinna linnapea poole palvega taastada alates 2012. aasta septembrist 2009. aastal lõppenud pearaha maksmine erahuvikoolidele.

„Enamikus erahuvikoolides saab õppida neid kunstialasid, mida munitsipaalikoolid ei suuda pakuda või kus pakutav tase lapsevanemaid ja õppijaid ei rahulda. Erarahvikoolid ei konkureeri munitsipaalikoolidega, vaid loovad lastele mitmekülgsemaid professionaalseid võimalusi,“ seisab pöördumises. „Erahuvikoolides õpib ca 2000 last. Kui erarahvikooli eesmärgiks pole rahateenimine, vaid laste arendamine, siis linn peaks teda toetama. See annaks positiivse signaali neile lastele ja vanematele, kes tahavad noorte tule-

vikku panustada. Usun, et Tallinn ei kannata laste- ja noortesõbraliku linna tiitlit alusetult,“ kommenteeris Tallinna noortevolikogu esimees Vladimir Svet (pildil). Pearaha maksmise lõpetamisel oli vastav rida linnaeelarves 380 000 krooni. Hetkel tegutseb Tallinnas 41 erarahvikooli.

Tallinna noortevolikogu on linnavolikogu juures tegutsev Tallinna noortest koosnev nõuandva õigusga osaluskoogu, mis esindab Tallinna noorte huve ning kuhu kuulub 21 õpilaste, tudengite ja noorteühenduste valitud esindajat.

26. ja 27. aprillil 2007

Fjodor Lukjanov: Avatud maailmas tuleb rahvaga ettevaatlik olla

„Venemaa ja Eesti muutvas Euroopas“ – nii määratles oma Tallinna-kohtumise teema vene politoloog Fjodor Lukjanov, kes käis Eestis rahvusvahelise meediaklubi Impressum kutsel. Kohtumine sai teoks paar kuud tagasi, enne presidendivalimisi Venemaal.

ANNE RATMAN
RAUL RATMAN

Rahvusraamatukogutäissaal andis tunnistust, et huvi teema vastu on suur. Lukjanov mainis alustuseks, et küllap on nii seepärast, et „tõesti elatakse üle murrangulist hetke, mis ei puuduta üksnes Eestit ja Venemaad, vaid kogu maailma, kus iga päev leiab aset midagi niisugust, mis tundub olevat kauge, kuid mõjutab igapäevaelu.“ Eestil ja Venemaal ei ole praegu omavahel ilmselgelt vastastikust mõistmist ega huvigi selleks. Ja mitte ainult Eesti valitsuse poolelt, vaid ka vastupidi. Venemaal lahatakse suhteid Balti riikidega vähe, sest on muudki teha. Kummagi poole suurusjärku silmas pidades on see mõistetav, kuid vaevalt et õige. Liiga palju seob lähinaabreid täna ja ka tulevikus. Praegusel ajaloolisel hetkel tuleb õigesti määratleda suhete konteksti.

Vene Föderatsioonist

Enne presidendivalimisi teravnes Venemaal huvi välisfaktori vastu – sellele tuleb muidugi vastu seista, kuidas siis muidu! Ja lähimineviku-huvi samuti. Kostsid üleskutsed: „Ei andesta! Ei tule kõne allagi!“ See teeb murelikuks. Tuleb ette poolehoidjate püüdmist, propagandalistlikku lihtsustamist, mis moonutab ajaloolist tõde ja juurutab teadvusse valemüüti, et Venemaa on nõrk ja haavatav. Pole kahtlust, et Mihhail Gorbatšovil ja Boriss Jeltsinil lasub hiigelsuur vastutus selle eest, mis juhtus eelmise sajandi viimasel veerandil. Presidentide tegevust on lahatud kriitiliselt, kusjuures kaitsepoloogietika, mis on tulistele oratoritele omane, on tihti tõest sama kaugel kui huupi hukkamõistmine. Kuid iga hinnang peab olema korrelatiivis tegeliku olukorraga, lähtuma olemasolevatest objektivistest võimalustest. Teisalt on terve rahvusteadvuse kujundamiseks äärmiselt kahjulik kogu aeg korrutada, et keegi väljastpoolt surub midagi peale. Ameerika ajaloos on koletuid vigu tehtud, aga seal tegutsetakse põhimõttel, et „ise keerasime kiki kokku, ise teeme korda“.

Paigalseis ja uue tee otsingud

Hoolimata postsovjetliku etapi lõpu kuulutamisest imbus nüüdne presidendikampaania läbi endise paatosega. Kuid juba paari aasta pärast ei ole enam kedagi võimalik ammuse eduga mõjutada. Venemaa muutub. On küll ebamäärasust, ilmselt alates endisest sisemise mudeli arengust, mis on olnud seotud Putini nimega ja mida on viidud edukalt ellu,

kuid mis hakkas ilmutama paigalseisu. Pole teada, mis suunas uus juhtkond hakkab väljapääsu otsima. Sellises seisus rääkida, kellega minna edasi, on nii Eestil kui ka Venemaal raske, sest sihid ei ole selged. Putini väljaõeldud tees – postsovjetliku arengu esimene etapp on lõppenud – on väga tähtis, mis tähendab, et tema meeskond mõistab olukorda hästi. Samas peavad nad looma arengu uue mudeli. Postssovjetlik etapp on periood, kus Venemaal oli palju tegemist NSV Liidu lagunemise tagajärgede ületamisega. Tõendati endale ja maailmale, et NSVL-i lagunemine ei tähenda Venemaa kui suurriigi kadumist maailmaareenilt. Nüüd on see periood läbi.

Vene inimesed tahavad tulevikku, mitte minevikku

Teeb ärevaks, et liigutakse, aga kuhu, ei teata ka ise. Tolle perioodi konstruktivistest poliitikast ei ole enam midagi välja pigistada. Nüüd on vaja selget pilku ettepoole. Mida teha tippjuhtidel suure maaga, mis nõuab arengut? Mida teha äraelanud infrastruktuuriga, mis on nõukogudeaegsed ressursid ära kulutanud? Seda on näha juba allatulnud sputnikutest. Ressursse jätkus kauaks, kuid miski pole igavene. Peale on kasvanud uus põlvkond, kes pole Nõukogude Liitu üldse näinud; nemad ei oska seda endale ette kujutada ja neid on aina rohkem. Ja isegi neile, kes seda aega mäletavad, on see kõigest minevik. Inimesed ihkavad midagi muud, mõtlevad tulevikule. Venemaa ühiskond tõestab, et ta on muutumas. Seda tunnistavad mas-

Euroopa Liidus uut suurt poliitilist ideed pole tekkinud. Kõik on taandunud majandustsooni ülesehitamiseks, kuid ilma võimsa poliitilise eesmärgita ei taha see õnnestuda.

simiitingud Moskvast. Inimesed, kes tulid tänavale, on kindlate vaadete ja üles kasvanud suhteliselt heaolu tingimustes. See rahvas on võrreldamatu 1990. aastate publikuga. Nad ei ole revolutsionäärid, enamik ei ihka võimutipu vahetust, nad tahavad elada veel paremini ja soovivad võimalust poliitikas kaasa rääkida, omada uut poliitilist päe-

vakava – kuigi neil endil seda pole. Seal on võinud kohata diametraalselt vastandlike vaadete inimesi.

Euroliidu vaevadest

Teadagi, mis on seekordse kohtumise teema üldse tekitanud. Kogu Euroopa ja eriti selle see osa, mis on ühinenud Euroliiduga, elab üle ajaloolist hetke. On lõppemas senise Euroopa integratsiooni ajajärk, mida tunti eelmise sajandi keskpaigast. See on oma ülesande täitnud. Ülesanne oli ju lihtne: mitte ühisturg, vaid garantii, et Saksamaa ja Prantsusmaa vahel (kes viimase sajandi vältel genereerisid pidevalt konflikte) enam kunagi ei tuleks sõda. See on saavutatud. Kuid uut suurt poliitilist ideed pole tekkinud. Kõik on taandunud majandustsooni ülesehitamisele, kuid ilma võimsa poliitilise eesmärgita ei taha see õnnestuda.

Euroliit loodi 1950-ndate alguses nimel, et Euroopas oleks rahu. Pärast Teist maailmasõda jäid sõjast räsitud Euroopa suurriigid ilma võimalusest kaasa rääkida maailma saatuse üle, seda hakkasid tegema USA ja NSV Liit.

Euroopa integratsiooni idee päädis XX sajandi lõpus hiilgava võiduga: Euroopa ühines soovitud piirides, ületades sisemised lahkkelid – sõda Saksamaa ja Prantsusmaa vahel enam ei tule. EL on näidanud, kuidas saab üles ehitada tasakaalustatud majandust. Kuid praegu on ärimaailma ja poliitikute huvid kandunud Aiasse, kus majandus on edukam kui probleemidest lõhestatud Euroopas. Konkureerida ei tule Euroopa riikidel üksnes omavahel, vaid ka Hiina mudelliga, mis on praegusel ajahetkel osutunud elujõulisemaks. Üleilmne probleem on selles, et eurooplastel ei ole sihte, mille poole püüelda. On vaid üks vastuoludest pungil ühendus.

Euroopa paine – referendum

Kõige suuremaks tänapäeva paineks Euroliidus on referendum. Mis sai kriisi puhkemise viimaseks piisaks Kreekas? See, et endine minister vihjas majandusliku tervenemise kohta referendumile läbiviimisele. Sellega kutsus minister esile suure nõrdimuse. Pärida inimestelt, kas nad tahavad hakata elama veel halvemini kui juba elavad, on ju mõtetu. Euroopa seisab ülimalt tõsise valiku ees, mida pole veel küll formuleeritud. Eurointegratsioon ei saa edaspidi enam olla selline, nagu sooviti. EL võib hakata kihistuma eri kategooriate riikideks, eurorahatsoon väheneb. Kui seda ei juhtu, kehtestatakse EL-is hoopis teistsugused reeglid, ja saab alguse integratsiooni uus etapp.

Etteaimamatu maailm

Alati ja mitte alusetult on arva-

tud, et Venemaa on ettearvamatu, Euroopa aga on stabiilsuse musternäidis. Praegu on Euroopa sama ettearvamatu kui Venemaa. Mis Euroopast edasi saab, pole teada. Kui Venemaa on harjunud sellega, et ta ei oska end ette näha, siis Euroopa pole selleks valmis.

Elame maailmas, kus pole enam ligipääsmatuid piire. Riikide juhitud peavad tunnistama, et igasugune sisemine ebastabiilsus või, nagu praegu moes öeldakse, – turbulentsus – ei jää riigisiseseks. Valitsev ringkond pörkab kokku raske dilemmaga. Ühelt poolt ei tohi lasta tekkida liiga suuri võnkeid. Ei tohi ka mitte mingil juhul olukorda ühiskonnas üle survestada, nagu on juhtunud mõnes araabia riigis.

Liidritele võib soovitada ühte: pidage end üleval arukalt ja ettevaatlikult, andke endale aru, et ühiskonna sisemised mõrad ja konfliktid varem või hiljem pöörduvad teie endi vastu. Mingil juhul ei tohi püüda neid süvendada ega lähtuda ainult omakasust. Seda aga juhtub igal pool ja tihti, sh Venemaal ja Eestis. Putin tuleb tagasi vähemalt kuueks aastaks, kuid võib tulla veel kuue aasta pärast, ja siis oleks ta võimul kokku kaheksateist aastat, kauem kui Brežnev. See pole tänases maailmas reaalne, kuna üks juht ei suuda nii ruttu muutuda kui muutub elu. Järgneva kuue aastaga tuleb Putinil vastu võtta väga tõsiseid otsuseid.

Küsimused ja vastused

Bushi-aegne Venemaa lagunemine. Selle aja USA välispoliitika väljundiga „Venemaa lagunemise kurss“, kus ka Eesti vilkalt kaasa aitas, ei olnud Lukjanov nõus, – seda kurssi polevat olnud. Oli läänemaailma ekspansiooni kurss, eelkõige NATO vahendusel, endisele Nõukogude territooriumile (sh Ukraina ja Gruusia forsseeritud vastuvõtt NATO-sse), millest võib aru saada. Nii käitub ju iga võitja. USA asub praegu keerulises olukorras. Obama ajal hakkas päralt jõudma, et USA ei saa maailmas olla ainus domineeriv jõud – tal ei jätku ressursse. Tuleb va-

lida prioriteedid. Selleks ilmselt ei ole Euroopa, vaid Kagu-Aasia, Hiina. Seal nähakse suuremat ohtu oma strateegilistele huvidele, ja õigesti tehakse: Hiina majanduslik võimsus on muljetavaldav, aga majandusliku edu taga on kaitsevõimsus. Seisus, kus USA, oma potentsiaalsest strateegilisest konkurendist sõltudes, on Hiina suurimaks võlglaseks (USA välisvõlg sada triljonit dollarit), suunatakse kogu oma tähelepanu sinna. Euroopa osatähtsus suuresti alaneb.

Kas Euroopa on maas ja täidab pimesi USA käske?

Euroopa praegu lihtsalt lamab, kuid püüab hakata tõusma. XX sajandi lõpu idee oli muuta Euroopa geopiitilisel võimsaks tegijaks, kellel on euro näol reservvaluuta, mis on dollari konkurent. See paraku ei toimunud.

või Saksamaal. Julgeoleku seisukohalt võib mõista Baltimaade ja Poola püüdu 1990-ndail kiiresti NATO-sse saada.

Eestile kallaletungi foobia.

Üheks siinseks foobiaks on: „Venemaa võib Eestile kallale tungida ja selle kergesti vallutada.“ Kui Eesti valitsus otsustab toime tulla näiteks Narva sotsiaalprobleemidega kahurväe abil, siis võib oletada küll, et Venemaa hakkab oma kaasmaalasi kaitsma. Sellist stsenaariumi ei suuda kuidagi ette kujutada. Et kaasmaalasi hakatakse kasutama viienda kolonnina, kes tagab sissesõidu Vene tankidele – need jutud on alusetud. Tanke siia ei sõida. Sellist liiki ekspansiooni soovi, kui seda kunagi ehk oligi, praegu Venemaal ei ole. Ta mõtleb esmajoonel endale. Kaasmaalaste toetamise prob-

Fjodor Lukjanov on tuntud ekspert rahvusvaheliste suhete alal, Venemaa välis- ja kaitsepoliitika nõukogu liige. Ajakirja „Venemaa Globaalpoliitikas“ peatoimetaja. See ajakiri aitab kaasa vene ja välismaise poliitilise eliidi intellektuaalsele integratsioonile. Moskva Riikliku Ülikooli lõpetanud (1991), valdab saksa, rootsi ja inglise keelt. Alates 1990-ndaist tegutses poliitajakirjanikuna. Töötanud Moskva raadios jm meediaväljaannetes. Ka internetiväljaannete Forbes.ru ja InoSMI.ru kolumnist.

Kui euro kokku langeb, vapustab see kogu maailma.

Baltimaad. Miks on neil riikidel, kes ummisjalu kippusid suurte Euroopa maade tiiva alla ja on nüüd EL-is ja NATO-s, hoopis halvemad suhted Venemaaga kui Prantsusmaal, Saksamaal ja Itaalia? Kui Eesti sarnaneks Saksamaaga nii potentsiaalilt kui ka võimsuselt, siis oleks suhtedki teistsugused. Ütleme, kui keegi elab väikesel maal kõrvuti suurega, kes on ajaloo vältel end näidanud väga erinevast küljest, siis ta muidugi närvitseb. Kui aga asuda Venemaal, siis näivad mõningate väikeste riikide foobiad naljakatena. Ei ole kõik nii hirmus.

Viimase kümne aastaga Euroliitastunud maadel on täiesti teistsugune Venemaaga suhete ajalugu kui Prantsusmaal, Itaalia

leem ei kao muidugi kuhugi, kuid ilma ajendita ei tasu oodata selle erilist tõusu. Venemaa on selles küsimuses pragmaatiliselt vaoshoitud.

Ameerika ja Hiina. Mõni aeg tagasi olid esikohal otsingud Hiinale lähenemiseks, nüüd on peamiseks midagi muud. See on Hiina vaoshoitmine, tema hüpoteetilise ekspansiooni takistamine, mis on saanud juba vägagi märgatavaks viimasel aastal. Kahe suurriigi kaksikvõimu idee, mis tekkis mõni aeg tagasi, on luhtunud. Seda ka põhjusel, et hiinlased tabasid ära tagamõtte – tõmmata Hiina mingites suhetesse, kus maailma koosvalitsemise ettekäändel pannakse talle kaela teatud kohustused Ameerika päevakorra täitmiseks? Hiinale pole seda absoluutselt tarvis, ja ta keeldus.

Täisversioon:
www.kesknadal.ee

Tallinn 10130
Toom-Rüütli 3/5
www.kesknadal.ee

Reeturid ülbitsevad

Keskerakonnast lahkunud väike kambake on solvunud, et partei ei kohelnud neid nii nagu mingeid sanatooriumi patsiente. Europarlamentist ja Riigikogust „õnnetud kannatajad“ lahkuda ei soovi, sest see tähendaks neile rahalist kaotust, mis on nende jaoks tähtsam kui maailmavaade või valijate usaldusest ilma jäämine.

Keskerakonda ja valijaid oli reeturitel vaja ainult selleks, et pääseda Europarlamenti ja Riigikokku. Valijate huvide kaitsmine polnud enam nende asi – valijate huvidega tegelgu need parteiliikmed, kes ise õrna ja hella kohtlemist ei vaja.

Valijate huvide ja usalduse eiramine on aga ülbuse ja jultumuse tipp.

Mina kui endine raamatupidaja ei talu soigumist teemal „rahasjad pole korras“. Kui pole korras, tuleb teha revisjon, vargad või raiskajad välja selgitada ja kinni panna või lahti lasta. Soigumisega saab mõjutada ainult kergeusklikke, kellest paraku pole kunagi puudust.

Lembit Kaljuvee ütleb „Virumaa Teatajas“, et kõige olulisemaks lahkumise põhjuseks olla olnud erakonna suhtumine inimestesse. Tema enda suhtumine oma valijatesse on jälestusväärne, aga valijad ei saa kusagile lahkuda, võivad ainult hambaid kiristada ja olukorraga leppida.

Reetmine on nähtus, õigemini – teguviis, mille abil võib palju olulist korda saata. Näiteks ka Rakveres toimus võimuvahetus reeturite kaasabil.

Saab näha, millised erakonnad Keskerakonna reetnuid populaarsust hakkavad ja võimaldavad neil elada just sellist elu nagu ülbitsejad nõuavad.

Eevi Geidik
Assamalla küla, Lääne-Virumaa

Pensionisammaste ebaõiglus

Teine pensionisamm on ebaõiglane – sellest võivad vaid need, kes abi ei vaja. Üle keskmise palga saajad, kel tekivad ülejäägid ja kes võivad selle raha paigutada kolmandasse sambasse, osta aktsiaid, kinnisvara, kulda. Minimaalpalga saajatel pole asja III sambasse. Ja kui nad kraabiksikidki midagi kõhu kõrvalt kokku, oleks võit väga väike.

10% rikkamaid saab endale 90% riigipoolsest toetusest teise pensionisambasse. Minimaalpalga saajad, kel kolm tööaastat annavad kokku ühe pensionistiaasta, on tulevased vallavaesed, sest nende pension jääb alla elatusmiinimumi. Tahaks teada, milliste summadega teise pensionisambasse toetab riik abivajajaid Sandor Liivet (Eesti Energiast) ja Tero Taskilat (Estonian Airist).

Praegu on riigipooled maksed vaid virtuaalsed. Needki maksed tuleks kanda esimese pensionisamba ühiskatlasse, isikute enda makstud summad aga kolmandasse sambasse. Teine pensionisamm tuleks ajaloos prügikasti visata kui häbiväärne katse toetada neid, kes abi ei vaja. Teise samba maksete suunamise esimese pensionisamba ühiskatlasse võimaldaks minimaalpalga saajatel vallasantide seisusest välja jõuda.

S. Männik, Tallinn

Murelikus meeles

Töötukassa maksis märtsis töötuskindlustushüvitist 10 593 inimesele ehk 19 protsendile kuu jooksul arvel olnud töötutest. Keskmise täiskalendrikuu eest makstud hüvitis oli 311 eurot ning hüvitis-tekst kulus kokku ligi 2,8 miljonit eurot. Ligikaudu 64 euro suurust töötutoetust sai märtsis 10 107 inimest ehk 18% kuu jooksul arvel olnud töötutest.

See on langenud töötukassast veel mingitki rahalist abi saavate töötute arv juba ainult 37 protsendile registreeritustest. Jube mõelda, kui sinna veel see teadmatu registreerimata töötute hulk otsa liita (kes muidugi midagi ei saa).

Pärnu poliitanalüütik

Vapustavad uudised

13. aprilli Postimehest võisime lugeda Merike Tederi artiklit "Ohuks Eesti julgeolekule", millest saime teada mitu lausa vapustavat uudist.

Tallinna abilinnapeale Mihhail Kõlvartile pannakse süüks, et ta on suhelnud Venemaa saatkonna ametnikuga. Sellest süüdistusest peame meie kõik tegema ühe järelduse: Eesti Vabariigi kodanikul on keelatud suhelda välisriigi saatkonna töötajaga!

Hoopis suurem uudis oli aga see, et ka professor Ivar Raig on arvatud riigivaenlaste hulka.

Tunnen Ivar Raigi juba vähemalt 35 aastat. Palju kordi sai koos oldud mitmel majandusteaduslikul seminaril ja konverentsil. Tema ettekanded-sõnavõttud võeti kuulajate poolt heakskiiduga vastu ja tema ettepanekud pandi otsustesse kirja. Võimaluse korral olen lugenud seda, mida ta on trükisõnas avaldanud. Kui on eelnevalt teada, et ta esineb raadios või televisioonis, siis olen püüdnud ka neid saateid jälgida.

Professor Ivar Raigi kriitilised arvamused Euroliidu kohta on olnud igati põhjendatud. Kindlasti tuleb varsti kätte aeg, kui tema

kartused ja ennustused osutuvadki tõeks. Mida ütlevad siis need, kes on põhjastanud senised kahjud???

Raske on mõista ka meie kaitsepolitsei tegemisi. Arvatavasti on globaalne rahavõim andnud kaitsepolitseile sellise tellimuse: euroskeptik Ivar Raig on vaja võtta salajase jälgimise alla.

Ja selliselt raisataksegi meie vaese vabariigi ressursse!

Manivald Müüripeal, 80-aastane pensionär Varblast, Pärnumaa

Halamine ja tegelikkus

Üks lugeja Loksalt halas 20. märtsi Postimehes: oi missugusest kerjuslikust vaesusest me oma riiki taastades 20 aastat tagasi startisime! Aga kas ikka see oli märkimisväärne vaesus, kui majandite laudad olid loomi täis ja põllud kandsid vilja ning tehastes-vabrikutes olid seadmeid, mille kvaliteet võis olla kohati küll küsitava väärtusega, kuid mis olid paremate saamiseni ometi olemas? Kel tekkis himu läänelikuma kauba järele, sai sõita idapoolse – Narva taha Slantsõsse. Kolme kanamuna eest võis osta liitri bensiini, pöruta või Vaikse ookeani äärde. Köht oli täis, riie seljas, katus pea kohal, tuba soe. Pidi vaid end veidi liigutama, tegema tööks nimetatut, ja seda jätkus.

Halaja näib kalduvat nn isamaalikumasse seltskonda. Nemat alustasidki naabriga kraaklemist, loomade liha-kombinaati ja seadmete vanametallilattu vedamist. Riik on halb peremees! – nii nad kin-

nitatsid, kui riigivara kallal erastamist-ärastamist tegid. Isegi uksehinged kisti müüride seest välja, raudteerööpad korjati kokku ja tehti rahaks... Esivanemate varutud ja välismaalt tagasi saadud 11 tonni riiklikku kullavarugi päästeti "roosteminekust". Samas ajalehes küsib üks ettevõtja: miks riigil raha ei jätku? Küsiks vastu: kuhu kadusid need tatraveskid, kes Eesti krooni matustel jahvatasid, et euro ei tõsta kaupade hindu? Selletõestamiseks telliti Hiinast igale perele isegi kalkulaator. Esimesel ja teisel päeval püüsid hinnad veel paigal, aga kolmandal päeval peale euro kehtestamist maksis ruumimeeter küttepuid endise 340 krooni asemel 35 eurot. Sisestage 35 eurot kalkulaatorisse, kohe on näha, kui palju hind tõusis! Ka liha, piim jm olid endised – Lääne "kvaliteetkaup" polnud veel kohale jõudnud, küll aga olid hinnad uueks tehtud. Nood tatraveski-möldrid nüüd vaikivad,

kui neid peaks enam avalikult meeles pidama – ikkagi olid ju nemad "õnne toojad meie õuele".

Ei saa midagi parata – mulle sümpatiseerivad arukad tegijad. Laulgu taevased ingliskoorid või vuragu maapealsed virtsavoovid, ikka jätab küsitava mulje see, kes luurab teiste tehtu järele, aga ise pole oma kätega käblikupesagi teinud. Kunagi komistasin abitöölise otsa, kes olla tahtnud arstiks saada, aga pea polevat võtnud. Et talle meeldis hommikul hilineda, läksin teda koju vaatama. Vanemad olid tööle läinud, poiss aga ajas õuel kanu taga – kukk ka jooksupaivat neid! Eks pane sedasorti "teoreetik", kes on kuulnud või lugenud, aga pole vaevunud või võimelise mõtlema, tõsist tööd tegema või koguni teisi juhtima. Mis sellest välja tuleb?

Samas ei tunnustata tõsiseid tegijaid, kes n-ö keksukargajatele ei meeldi. Näiteks seda, et Savisaar vägisi avas krii-

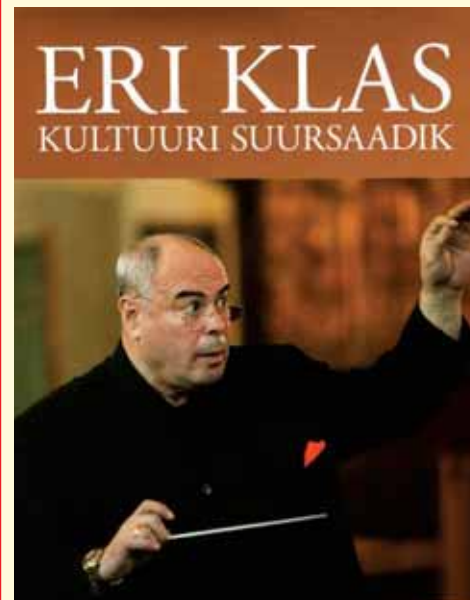
tilisel perioodil võilao uksi, ei anna nn ratsaärikad senini andeks. Seda, et ta kehtestas suurema kaubapuuduse ärahoidmiseks omalaadse kaardisüsteemi, ei suuda seniajani seedida Leningradi ja Moskva vahet heegeldanud "kaubanduslikud vahendajad". Pahaks pannakse, et ta Tallinna linna-peana lahendas elamispinna erastamisel pooleli jäetud sundüürnike-probleemi, ehitas mahamüüdnud lasteaedade asemele uusi, tegi "demokraatismi" heidikutele varjupaiku ja tagas vähekindlustatutele munitsipaal kortereid. Nurisetakse linnakanalisatsioonil lõpuniheitamise ja linnatelevisiooni rajamise pärast. Küllap toob ta pealinna ka tasuta ühistranspordi, mida praegu millegipärast niiväga kardetakse.

Meenutagem, mis on varasemate linnapeade tegemistest meelde jäänud...

Jaan Vahtra, Tallinn

Raamat Eri Klasist Kesknädala loosi võitjatele!

Kesknädal loosis tellimiskampaanias osalenud kõigi tellijate vahel välja Ivo Parbuse ja kirjastuse Revelex ühisloominguna valminud ilusa raamatu „Eri Klas – kultuuri suursaadik“. Raamatuvõitjatega võetakse ühendust! Küsimuste korral võib pöörduda toimetusse telefonil 6 274 583.

Jõgevamaalt:
Liidia Kaitsmaa,
Jõgeva
Jüri Jürjen,
Põltsamaa

Läänemaa:
Edgar Mätas,
Virtsu
Artemia Heinmaa,
Lihula
Viljar Ansko,
Risti

Lääne-Virumaa:
Lembit Joorits, Tapa

Raamatu "Eri Klas – kultuuri suursaadik" saajad

Pärnumaalt:
Manifalde Müüripeal,
Varbla
Valdur Iir,
Kilingi-Nõmme
Helma Aaspalu, Are
Jaan Kalda, Vändra
Marju Erm, Are

Raplamaalt:
Ülo Strandberg, Kohila
Lembi Kosko,
Märjamaa
Rein Nurme, Märjamaa
Lembit Raag, Paeküla

Viljandimaalt:
Rein Karpa, Viljandi
Leonhard Pruus,
Metsküla
Ljubov Breicis,
Mõisaküla
Enn Tõruvere, Pärsti
Hans Lenter, Karksi
Arend Linnas,
Suure-Jaani

Põlvamaalt:
Lea Trikkand,
Vastse-Kuuste
Helle Virt, Põlva
Klaudia Lööke, Rõpina
Juta Poolak, Leevaku

Hiiuamaalt:
Juta Hanikat, Pühalepa

Saaremaalt:
Nikolai Kaljakin,
Mustjala
Heino Laanet,
Orissaare
Arnold Lokna,
Kuressaare

Võrumaalt:
Tõnis Kindsiko, Võru
Hillar Kalda, Rõuge
Hildegard Miljaste,
Võru
Maia Tapubere, Võru
Elmar Hoop, Võru

Milvi Ong, Rakvere
Kalev Alber,
Väike-Maarja
Sirje Kornel, Vihula
Tõnis Kristmann,
Laekvere

Ida-Virumaa:
Mai Sander, Kiviõli
Tiiu Ueni, Sonda
Salme Silland, Narva

Tartumaalt:
Vilma Pärnamets,
Rannu
Aivi Rähni, Kambja
Lembit Allikmets, Tartu
Õie Lill, Tartu

Järvamaalt:
Endel Laanemägi, Türi
Villem Kelgo, Aravete
Arvo Adelbert, Koeru
Malle Lääts, Pärnu

Valgamaalt:
Enn Raide, Helme
Jaan Loorits, Tõrva

Harjumaalt:
Aino Ploomipu, Raasiku
Jüri Tammik, Jõelähtme
Virve Laansoo, Saue
Ene-Mai Sahtel, Viimsi

Tallinnast:
Rein Ruudi
Aare Tiisväli
Mai Katsuba
Gennadi Vitsmaev
Helmut Ketonen
Mare Peil
Aime Pollus
Kersti Sepandi
Maie Parrik
Liidia Lubsinskaja
Vaike Pahlas
Aleksander Kull
Mati Hint
Helja Suimets
Jüri Kevade
Helmut Koidla
Sirje Levtsenko
Trio LSL AS

Lasteaiad Tallinnale tänulikud

Algus esilehel

Lapsed elasid innukalt kaasa

Lõppkontserdil esinema pääsesid 18 lasteaialaulu- ja tantsulapsed. Pealtvaatajateks olid kutsutud kõik projektis osalenud lapsed ja esinejate rühma kaaslased, hinnanguliselt umbes 700.

Kõik saalisolijad olid maskeerunud loomadeks. Pidujuhthoid kolm kassi: eesti keelt oskav prügikastikass Mona, tema õde, vene keelt mõistev kodukass Lika ja kakskeelne kodutu Miisu.

Kaunite laulunumbrite vahele toimus laval palju tavapäratut. Hinge kinni pidades elasid lapsed kaasa Mona ja Lika lapsepõlveseiklustele – inimesed olid loomad suvilasse maha jätnud.

Põnevusega jälgiti, mida „mahaunustatud“ tundsid ja kuidas nad helkuriteta seikleksid suurel maanteel, enne kui linna jõudsid.

Lavakujunduse üheks elemendiks oli suur prügikast, mille kõrvale etenduse käigus üks „hoolimatu inimene“ maha viskas suure kilehunniku. Miisu, kelle ülesandeks oli publikuga tantsunumbreid teha, läks vahepeal asja uurima ning proovis kilet süüa. Juhtus

leemi – kõik on väga oodatud ja tunnevad end ühtse perena.

Kõige ülevamad hetked olid siiski alguses ja lõpus, kui kogu saalitäis lapsi laulis festivali nimilaulu – selleks oli Kersti Kuuse „Kasside boogie“. Milline kirjeldamatu rõõm ja võimas energia! Sellistel hetkedel ununevad kõik mured, töö ja vaev, mis korraldamisel kulus, ning jääb veendumus: seda kõike on lastele väga vaja! Mulle tundub, et oleme pikka aega alahinnanud lasteaialapsi, jättes nad suurirütuste või ka väiksemate ettevõtmiste korraldamisest kõrvale. Tihti arvatakse, et nad on ju väikesed, küll jõuavad; õpetajad tegelgundendega lasteaias.

Õpetajad jõuavadki seda. Aga mis siis, kui 10–15 aasta pärast on noortel arusaamad nihkes ja n-õ rong juba läinud? Mis siis, kui kunagi juhtuks veelkord mingi „aprillimõll“, kui väärtushinnangud on paigast, kui tunded puuduvad? Muidugi teevad lasteaiad õpetajad igal päeval rasket ja tänuväärset tööd selle nimel, et nõnda ei juhtuks. Riiklikul tasandil seda paraku küll ei mõisteta.

Pedagoogikaõpikutest saame teada, et inimese põhiväärtuste kujundamisel on kõige olulisem aeg esimesed eluaastad. See pole ju ammu saladus – ka eesti vanasõna ütleb:

Kui tavainimene kuuleks, millises mahus tööd on aasta jooksul ilma palgata tehtud, tunduks see paljudele uskumatu. Me teame Aafrikasse või mõnesse muusse kriisikoldeesse suunduvatest vabatahtlikest, kes on nõus ka palgata õpetama lapsi, abistama abivajajaid jne. Kas oleme aga

Meie peasponsor oli Tallinna linn. Suur tänu ka Tallinna Haridusametile ning Keskkonna, Lasnamäe ja Kristiine linnaosavalitsusele ning Vene Kultuurikeskusele!

Palju on ajakirjanduses ette tulnud kurtmist, et linnavalitsus lasteaialapsi ei toeta. „Kasside Boogie“ patrooniks aga oli abilinnapea Mihhail Kõlvart. Tänu tema ja ta nõuniku Piret Rosumovski äärmiselt mõistvale ja toetavale suhtumisele leidsime lahenduse kõigile probleemidele.

Direktorite, õppealajuhatajate ja õpetajate hinnangute ja tänuõnade põhjal võib järeldada, et meie väike „loomade laulupidu“ igati õnnestus. Kuna osavõtt projektist oli päris aktiivne ja niisugune ettevõtmine on tõendanud jätkusuutlikkust, tahaksime seda kindlasti jätkata. Nagu igal aastal, nii tuleb ka 2013. aastal programmi midagi täiesti uut. Plaanid on olemas ja ettevalmistus algab üsna

varsti. Ka laste ootused on suured. Nagu üks lõppkontserdil saalist viimasena lahkunud väikemees hüüdis mulle lavale: „Tšau, Mona! Järgmisel aastal näeme!“

Eda Maasik

Fotod: LEMBIT KITZEL

see, mis pidigi juhtuma – suur õnnetus. Loomulikult helistati välja arst ja Miisu viidi haiglasse. Lapsed said teada, kui ohtlik võib loomadele olla mahavisatud kile.

Just selliseid õpetlikke asju saavad meie väikesed „buugilased“ pidevalt teada. (Olgu öeldud, et Miisu sai seekord siiski terveks – meil on happy end alati väga tähtis.)

Selline töö hoiab ära „pronksiõid“

Muusika on võimas relv mõjutamaks inimest, olgu tegemist suure või väikesega. Seda tõdemust on läbi ajaloo kasutanud rahvahulkade liigutamiseks mitmed kuulsad poliitikud. Loodus, loomad ja nendest hoolimine, oskus õigesti käituda on ju lihtne ja mõistetav mis tahes rahvusest lapsele, kui asi emotsionaalselt ja eesmärgistatult läbi mängida. Meie üritustel ei ole keeleprob-

„Järgmisel aastal näeme!“

Projekti raames olen kohtunud paljude imeliste, mõistvate ja abivalmis inimestega erinevatest lasteaeadest, firmadest ja ametiasutustest. Suur tänu tublidele kuraatoritele Tallinna linnas osadest, kes kõik omi ülesandeid hästi täitsid!

TALLINNA TV

23. - 29. aprill

ESMASPÄEV, 23.04

08:55 KAVA
09:00 TÄNA*
09:20 Terve tervis*
09:50 Aleksei Turovski lood, 28. osa*
10:20 Kaming suun - TTVs tulekul...*
10:40 Kultuurimeeter*
11:10 Mina, eurooplane, 9. saade. Euroopa teedel*
11:25 Oma Valitsus*
11:55 Kuum ja terav*
12:35 Info TV
18:15 KAVA
18:20 TÄNA. Lühiuudised
18:30 Koos parima sõbraga*
19:00 TeTeVeke
19:20 TÄNA. Lühiuudised*
19:30 Kas tohib?*20:00 Pealinnapilt
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
21:00 Tallinlase tarbeks*
21:30 Spordisõbrad
22:00 Kultuuritehas*
22:40 KAVA
22:45 TÄNA*
23:15 Pealinnapilt*
23:45 Spordisõbrad*
00:15 Kultuuritehas*
00:55 Info TV

TEISIPÄEV, 24.04

08:55 KAVA
09:00 TÄNA*
09:30 Tallinlase tarbeks*
10:00 Kas tohib?*10:30 Pealinnapilt*
11:00 Spordisõbrad*
11:30 Arhiivivaramu. Kirjanikud*
12:00 Linnaruum*
12:30 Info TV
18:15 KAVA
18:20 TÄNA. Lühiuudised
18:30 Linna aed*
19:00 TeTeVeke
19:20 TÄNA. Lühiuudised*
19:30 Öigusõu*
20:00 Kultuurimeetri arhiivist. Disainifestival Tallinnas 2011
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
21:00 Helsinki - Tallinn
21:30 Mõtlemes taas
22:30 KAVA
22:35 TÄNA*
23:05 Öigusõu*
23:35 Helsinki - Tallinn*
00:05 Mõtlemes taas*
01:05 Info TV

KOLMAPÄEV, 25.04

08:55 KAVA
09:00 TÄNA*
09:30 Öigusõu*
10:00 Mõtlemes taas*
11:00 Helsinki - Tallinn*
11:30 Garaažist välja*
12:00 OTSE: LV Pressikonverents
12:30 Info TV
18:15 KAVA
18:20 TÄNA. Lühiuudised
18:30 LV Pressikonverents*
19:00 TeTeVeke
19:20 TÄNA. Lühiuudised*
19:30 Meedia keskpunkt
20:00 Päevakava
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
21:00 Eesti omavalitsuste kongress, 3. osa*
21:30 Dokumentaalfilm. Sinine Kõrb
22:30 KAVA
22:35 TÄNA*
23:05 LV Pressikonverents*
23:35 Meedia keskpunkt*
00:05 Päevakava*
00:35 Eesti omavalitsuste kongress, 3. osa*
01:05 Info TV

NELJAPÄEV, 26.04

08:55 KAVA
09:00 TÄNA*
09:30 LV Pressikonverents*
10:00 Päevakava*
10:30 Meedia keskpunkt*
11:00 Kultuurimeetri arhiivist. Disainifestival Tallinnas 2011*
11:30 Tallinn liigub*
12:00 Dokumentaalfilm. Sinine Kõrb*
13:00 Info TV
18:15 KAVA
18:20 TÄNA. Lühiuudised
18:30 Spordisõbrad*
19:00 TeTeVeke
19:20 TÄNA. Lühiuudised*
19:30 Pealinna Pead

20:30 TÄNA. Pealinna uudised
21:00 Hingelt tugevad
21:30 Elu peeglis
22:00 Süütud häaled
00:00 KAVA
00:05 TÄNA*
00:35 Hingelt tugevad*
01:05 Elu peeglis*
01:35 Info TV

REEDE, 27.04

08:55 KAVA
09:00 TÄNA*
09:30 Pealinna Pead*
10:30 Hingelt tugevad*
11:00 Elu peeglis*
11:30 Linna aed*
12:00 Eesti omavalitsuste kongress, 3. osa*
12:30 Info TV
18:15 KAVA
18:20 TÄNA. Lühiuudised
18:30 Pealinnapilt*
19:00 TeTeVeke
19:20 TÄNA. Lühiuudised*
19:30 Tartu uudised
20:00 Kultuurimeeter
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
21:00 Tallinna ettevõtlusinkubaatorid Maatriks
21:30 Tallinn liigub. Meeste turnipidu 2012
22:15 KAVA
23:15 TÄNA*
23:20 TÄNA*
23:50 Tartu uudised*
00:20 Kultuurimeeter*
00:50 Maatriks*
01:35 Info TV

LAUPÄEV, 28.04

08:55 KAVA
09:00 TÄNA*
09:30 TeTeVeke
09:40 Ajaga sammu
10:10 Kaming suun - TTVs tulekul...
10:30 Kultuurimeeter*
11:00 Kas tohib?*11:30 Tartu uudised*
12:00 Öigusõu*
12:30 Mõtlemes taas*
13:30 Päevakava*
14:00 Info TV
18:45 KAVA
18:50 TeTeVeke
19:00 Terve tervis*
19:30 Keskkonnanädal
20:00 Etnos
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
20:50 Kaming suun - TTVs tulekul...*
21:10 Tallinna päev 2009
21:40 Augustibluus 2011. Trampled Under Foot (USA)
23:05 KAVA
23:10 TÄNA*
23:30 Keskkonnanädal*
00:00 Etnos*
00:30 Augustibluus 2011. Trampled Under Foot (USA)*
01:55 Info TV

PÜHAPÄEV, 29.04

08:55 KAVA
09:00 TÄNA*
09:20 TeTeVeke
09:30 Aleksei Turovski lood, 19. osa*
10:00 Etnos*
10:30 Terve tervis
11:00 Linna aed
11:30 Keskkonnanädal*
12:00 Maatriks*
12:45 Augustibluus 2011. Trampled Under Foot (USA)*
14:10 Info TV
18:45 KAVA
18:50 TeTeVeke
19:00 Helsinki - Tallinn*
19:30 Elu peeglis*
20:00 Arhiivivaramu. Kirjanikud
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
20:50 Mina, eurooplane
21:05 Alternatiiv 5/5
21:20 Kuum ja terav*
22:00 Suured helid. Birgitta festival 2010. Lühiballetid
23:30 KAVA
23:35 TÄNA*
23:55 Arhiivivaramu. Kirjanikud*
00:25 Alternatiiv 5/5*
00:40 Suured helid. Birgitta festival 2010. Lühiballetid*
02:10 Info TV

Nädala juubilar TARMO PIHLAP 60

Artur Rinne mantlipärijaks peetud rahvalike laulude esitaja Tarmo Pihlap saanuks 21. aprillil kuuekümneseks. Mõnel tema lauludel on eriline ja müstilne maagia, sest neid soovitakse kuulda lõpmatukseni. Sellist tõmmetunnevadki eesti inimesed siis, kui raadiost kostab surematu „Valgeid roose“, mis sai eriti tuntuks just Pihlapi esituses ja mida soovisaadetes tahetakse kuulata siiaamaani, ikka ja jälle.

Tarmo Pihlap pole saanud ametlike märkimisväärseid tunnustusi ei ENSV-s ega ka taasiseseisvunud Eesti Vabariigi ajal. Rahva suurimaks lugupidamisavalduseks võibki pidada tema kõrvutamist Artur Rinnega. Samuti peetakse teda Eesti parimaks tiroollikuks joodeldajaks. Ehk on mõneti põhjus ka muusiku ülimalt rahvuslikus veregrupis.

Tarmo Pihlap on päritolult mulk, sünnikohaks 1952. aasta Abja-Paluoja. Tema eluloo kirjutamises leidub mõnetisi vastuolusid. Eesti Entsüklopeedia 14. köide „Eesti elulood“ nimetab Pihlapit muusikuna iseõppijaks. Vikipeedia andmetel õppis ta aga 1970–1972 Tallinna Muusikakoolis löökpile ja lõpetas selle kooli 1986. aastal lauljana. Pihlap on mänginud ja laulnud ansambelites „Varjud“, „Jüngrid“, „Melodica“ ja „Vana Toomas“. Paljude arvates saavutas ta

kõige suurema populaarsuse ansambli „Palderjan“ koosseisus. Muide, selle ansambli ristiisaks on äsja juubelit tähistanud telegegend Mati Talvik.

Tarmo Pihlap tegi ka ise raadio- ja teletööd. Üheksakümendatel aastatel juhtis ta Eesti Televisioonis jutusaadet „Tarmo album“. Ta suutis telepubliku ette kutsuda ka Ita Everi, kes teadaolevalt intervjuude andmist piisava põhjalikkusega kaalub. Samuti on tema intervjuueeritav olnud „intervjuukuningas“ Urmas Ott ise. Netisurfates võib leida ka „Tarmo Albumi“, kus Pihlap küsitles kord kunagist tippkorvpallurit, hilisemat treenerit ja ettevõtjat Aleksei Tammistet. Küsimustest selgub, et korvpallimäng oli ka Pihlapile endale südamelähedane.

Jõgeval elav laulja ja pillimees Felix Hermann meenutab: „Ma sain Tarmo Pihlapiga põgusalt tuttavaks, kui ta musitseeris 250-liikmelises noorte viiuldajate ansambelis. Siis huvitus ta ka klassikalisest muusikast. Hiljem kohtusin temaga Tallinnas, kui ta töötas hotellis Olümpia laulusolistina. Kui pidin tema asemel laulma hakkama, andis ta mulle ka oma repertuaari. Tarmo Pihlapi fenomen seis-

neb selles, et ta oli üdini rahvalike esineja. Rokkar või poplaulja ta just polnud. Pigem võib teda pidada kantrilauljaks. Kindlasti avaldas ta muljet ka oma hea välimuse ja suhtlemisoskusega. Pihlap

mängis hästi kitarri ja minu arvates ületas ta selles oskuses näiteks Ivo Linnat.“

Hermann mäletab, et kui Tarmo Pihlap Jõgeva restoranis „Kosmos“ kontserti andis ja publikuga kohtumas käis, oli saal puupüsti täis. See juhtus

kuskil kaheksakümneandatel. „Tarmo Pihlap oli palju loomingu- ja plaane. Suuri lootusi pani ta ansambli TPI, kus

ming oleks talle isiklikult hingelähedane. Nii laulis ta aegajalt ka poplaule, näiteks „Amarillot“.“

Hermann märkis, et ta on ka ise Tarmo Pihlapi repertuaarist laule esitanud. Siia kuulusid „Valged roosid“, „Miks sa vaatad täis igatsust teele“, „Mustlase valss“ jt. „Kontsertidel polnud mõtet neid laule muidugi teha. Kuid keegi teine ei teinud seda temast paremini. Rahvalikel üritustel võis neid alati esitada.“

Sirje Ginter, kauaaegne Tartu kultuuritöötaja ja praegune Otepää kultuurikeskuse juhataja, mäletab Tarmo Pihlapit Tartu levimusikapäevadest, mida Ginter ise noortemajas „Sõprus“ korraldas. „Pihlapi puhul oli tegemist helge ja inimetele kauaks meelde jäänud muusikuga,“ ütles ta.

Eestis ja välismaal tuntuks akordion- ja suupillimängija Eduard Einmann Põltsamaalt kohtus Tarmo Pihlapiga esmakordselt Tallinnas. „Ma käisin Mustpeade majas esinemas ja tema oli ka seal. Siis oli ta alles noor, lauljana tegut-

senud ehk paar aastat. Kui kohustusime, rääksime enamasti muusikast. Kirjutasin tollal laule ka ise. Hiljem mõned laulud talle siiski pakkusin. Üheks selliseks koostööks oli tango „Särav merepind“, mis jõudis esimese kümne hulka merelaulude võistlusel Saaremaal.“ „Niipalju kui ma Tarmo Pihlapit tundsin, oli ta väga seltskondlik inimene. Tema elus olid aga ka teatud „perioodid“ – umbes nagu kadunud Mati Nuudelgi,“ meenutas Einmann.

Kui teine kuulus „roosilaulu“ esitaja Helend Peep (tema kuulsaim esitus oli ju Kerjuse laul „Kõik roosid ma kingiksin sulle“ Boris Kõrveri operetist „Ainult unistus“) jõudis välja 97. eluaastani, siis „Valged roosid“ kuulsaks laulnud Tarmo Pihlap lahkus ootamatult 47-aastasena, 1999. aasta 3. augustil. Elulooraamat Tarmo Pihlapist on veel kirjutamata. Ehk sobib tema elu- ja loometee põhjal teha ka filmi või muusikali? Georg Ots, ansambel „Ruja“ ja Gunnar Graps on selleks juba ju inspiratsiooni andnud.

Jaan Lukas

Tarmo Pihlapi mälestuskontsert tuleb 14. juunil Käsmus.

„Meedia keskpunkt“ Tallinna Televisioonis

Kas ja kuidas ajakirjandus kajastab elu? Meediaanalüütiline arutelu Tallinna Televisioonis

„Meedia keskpunkt“ igal kesknädalal kell 19.30

Täna õhtul saate eriküalaline Peeter Vösa!

Kordusaated kolmapäeva hilisõhtul ja neljapäeval kell 10.30

Osalevad:

Tallinna TV programmijuht MART UMMELAS
Kesknädala peatoimetaja URMI REINDE
Saadet juhib HEIMAR LENK

Veel täna! TV3 kanalilt kell 21.00 legendaarse telemehe, ETV endise juhi Toomas Lepa vastuoluline ja skandaalne, kuid suure huviga jälgitav dokumentaalfilm

„Savisaar: Hetked ja arvamused“

Filmile eelnevat ja järgnevat debatti juhib Mihkel Raud.

Kallid korvpallihuvilised kesknõored!

Kutsume teid

pühapäeval, 22. aprillil kell 17.00

Tallinna Pääsküla gümnaasiumi (Vikerkaare 10/Põllu 109) võimlasse, et kokku panna kesknõore korvpallimeeskond ja niisama palli mängida.

Kaasa võtta hea tuju ja 2€. Seekord on oodatud kahjuks vaid noormehed.

Palun andke osalemisest teada 53 001 868 või alinatubli@gmail.com

Nõmme ja Mustamäe kesknõore klubi

Tegevus Tartus

Laupäeval, 21. aprillil kell 13 saavad Keskerakonna Tartu piirkonna büroo (Ülikooli 12) kohvilauas kokku seeniorid.

Esmaspäeval, 23. aprillil kell 14 võtab Tartu büroos tartlasi vastu jurist Marjo Antik.

Neljapäeval, 26. aprillil kell 17.30 Keskerakonna Tartu linna piirkonna aasta-konverents Tartu Ülikooli raamatukogu konverentsisaalis (Struwe 1).

Avaldame omastele kaastunnet

SELMA BOVKUN

3.01.1933 – 9.4.2012

lahkumise puhul.

Pärnumaa keskerakondlased

Lõpetame omandireformi!

Konverents Rahvusraamatukogus teisipäeval, 24. aprillil kell 16.00

Lõpetame omandireformi põhiseaduslikul alusel!

Selle üleskutsega kavandab Vabakond MTÜ Koduõigus teadlaste ja poliitikute osavõtul konverentsi koostöös Eesti Linnade Liiduga. Kandsid ju linnad põhilised raskused seoses sundüürnikega.

* Analüüsitakse omandireformi aluste seaduse rakendamise seotud küsimusi.

* Antakse ülevaade elamumajanduses omandireformi käigus varade tagastamisel tekkinud probleemidest ja lahendusmudelitest inimõigustest, sh iga isiku koduõigusest lähtuvalt.

* Otsitakse lahendeid kohalike omavalitsuste ja riigi koostöös omandireformi õiglaseks lõpuleviimiseks. Euroopa Liidu õigusest ja Eesti Riigikohtu selgitustest tuleneb riigile kohustus kohalikele omavalitsustele rahaliste vahendite eraldamiseks seadustega neile pandud ülesannete täitmiseks.

* Märgitakse, et riik peab eraldama vahendid kohalikele omavalitsustele munitsipaalalamute ehitamiseks. Hetkel on need majad ehitatud omavahendite arvel. Samuti vajavad kohalikele omavalitsustele hüvitamist sundüürnikele nn kolimistoetusteks makstud summad.

Heastamaks omandireformiga põhjustatud ülekohut tuleb sundüürnikele, kes jäid ilma oma elamispinna erastamise võimalusest, tagada kompensatsioon neile tekitatud materiaalse ja ka moraalse kahju eest.

Vello Rekkaro, MTÜ Koduõigus juhatuse liige
Jüri Võigemast, Eesti Linnade Liidu tegevdirektor